

## DE HUISZWALUW

Tot de vogels die steeds de belangstelling van de mens hebben, vooral ten plattelande, behoren zeker de zwaluwen.

In het voorjaar wordt er door bijna iedereen aandacht aan geschonken wanneer in april de eerste zwaluwen terug zijn gekomen. Het uithalen van vogelnesten wordt in de dorpen nog niet als een groot kwaad gezien, maar wanneer men zich aan een zwaluwnest vergrijpt, wordt dit toch in het algemeen wel als een misstap aan gevoeld en wordt door velen geprotesteerd.

Er komen verschillende soorten zwaluwen in ons land voor. Dit stukje gaat over een soort, de Huiszwaluw, die geheel op de mens is aangewezen wat de nestbouw betreft. Het is daarom voor velen geen onbekende vogel. In sommige vogelboeken wordt aangegeven dat de Huiszwaluw een in ons land niet talrijk voorkomende vogel is; dit neemt echter niet weg, dat elkeen die wel eens buiten de stad komt deze soort kan hebben gezien. Ieder die wel eens een wandeling maakt langs de Gooimeerkust zal tussen mei en oktober de Huiszwaluw hebben kunnen opmerken.

Er komen er de laatste jaren minder voor dan vroeger en wanneer we aan de boeren vragen of er 40 of 50 jaar geleden niet meer zwaluwen aan de boerderijen nestelden wordt deze vraag meestal bevestigend beantwoord.

Bij de zwaluwen komen twee soorten voor die als regel het meest bekend zijn en wel de Huiszwaluw en de Boerenzwaluw. Bij oppervlakkige waarneming zien we weinig verschil, maar wanneer meer aandacht aan de vogels wordt besteed zijn ze toch gemakkelijk te onderscheiden. In de eerste plaats aan de nestbouw. De Huiszwaluw nestelt altijd buiten, meestal onder de dakgoot of de watergorden van puntdaken. Het napvormige nest wordt van klei, speeksel en strootjes opgebouwd, het is altijd op een beschutte plaats aangebracht zodat de regen de klei niet week kan maken. Door vocht wordt het bouw materiaal slap en zou het nest uiteenvallen. De Boerenzwaluw maakt zijn nest binnenshuis. Dit is ook napvormig maar open aan de bovenzijde.

De nesten van Huiszwaluwen liggen of hangen meestal vlakbij of tegen elkaar, waarbij soms van kolonie-vorming kan worden gesproken. Dit is in het Gooi nog maar op enkele plaatsen het geval. Hoeveel er van deze soort nog broeden is niet bekend, maar daar willen wij deze zomer achter zien te komen door de telling van de nesten in het nieuwe broedseizoen.

Men zal zeker nog tellers kunnen gebruiken. Wil degene die zich nuttig wil maken bij deze inventarisatie zich op het eerder in de "Korhaan" vermeldde adres melden ?

De nesten zijn gemakkelijk te vinden. Men moet alleen opletten of er Huiszwaluwen vliegen. De vogels hebben de gewoonte om zich vele malen per dag bij het nest te laten zien en wanneer u Huiszwaluwen ziet vliegen moet er zich binnen de 100 meter wel een nest bevinden. Het is dan alleen opletten waar de vogels heengaan. Daar ze ook in het nest slapen kan tegen het vallen van de avond het gemakkelijkst worden vastgesteld waar zich het nest bevindt.

Voor het naar bed gaan vliegen ze op en om het nest. Dit kan geruime tijd duren. Ze hebben zoals alle vogels een eigen geluid en wanneer we dit kennen is soms op afstand de aanwezigheid van deze soort al vast te stellen.

Van de Boerenzwaluwen zijn ze gemakkelijk te onderscheiden, daar ze geen lange zwaluwstaart bezitten; daarentegen een witte stuit en buik hebben; door kleur en vorm levert determinatie niet veel moeilijkheden op.

Het broeden daat de gehele zomer door. Ze komen omstreeks 1 mei hier aan, meestal iets later dan de Boerenzwaluw die bij gunstig weer half april aanwezig is. Na aankomst wordt onmiddellijk met de nestbouw begonnen, maar het kan wel veertien dagen duren eer het nest gereed is; dan komt het eieren leggen en broeden zodat er voor begin juni geen jongen zijn.

Er worden twee of drie broedsels per jaar geproduceerd en het kan voorkomen dat er in het laatst van september, wanneer de trek al begint nog jongen in het nest zitten. Er wordt dan alles op alles gesteld om deze nakomelingen ook vliegvlug te krijgen, zodat ze nog mee kunnen naar het zuiden.

Hierbij schijnen de jongen van de eerdere broedsels de ouders te helpen zodat de jongste broers en zusters snel groeien en niet verlaten achter hoeven te blijven.

Waar ze in de winter blijven is niet met zekerheid bekend. De Boerenzwaluw wordt in het winterhalfjaar in Afrika wel opgemerkt, maar met de Huiszwaluw behoort dit tot de zeldzaamheden.



K. VISSER